

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Kendelser:

Deklarationer:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

DEKLARATION >

LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND, LOLLAND · FALSTER OG BORNHOLM

AFSENDERES dato
2.3.1984

sagsbehandling
ØRN/PB

Journaln. (bedes anført i svarskr.)
1984-666-351

REG. NR. 00211.000

Til

Fredningsstyrelsen
Fredningsregistret
att. A. Remdal
Amaliegade 13
1256 København K.

Emne: Bestilling af arkivoplysninger eller -kopier

Ref.: Deres skr. af 28.2.1984, ar/

Med henvisning til ref. kan Landsarkivet meddele,

at sag/dokument som nævnt i ref. er identificeret under arkivbetegnelsen:

Hammershus birk
Skøde- og panteprotokol, litra K
L 60, 29.4.1907, fol. 275

at nævnte sag/dokument vedlægges i form af fotokopi.

at sag/dokument som nævnt i ref. forgæves er søgt identificeret. Landsarkivet kan ikke foretage sig mere, før De har indsendt fyldestgørende oplysninger til identifikation af pågældende sag/dokument.

Giroindbetalingskort og regning over Landsarkivets udlæg i forbindelse med ekspeditionen vedlægges.

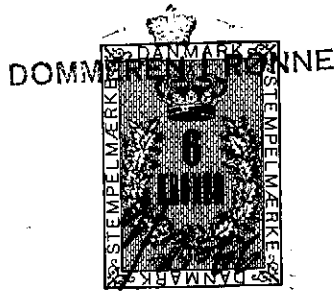
Med venlig hilsen

P.l.v.

E.b.

Øjvind Roed Nielsen
ass.

Handwritten signature or initials, possibly 'L. 3.' or similar, written diagonally across the stamp area.

Genpart.

Stempel 83 kr. 30 øre.

Undertegnede proprietær J. Grønbech indgår herved på at fredlyse under Nationalmuseets 2. afdeling på Statens vegne den mig tilhørende ejendom "Hammershoëm" matr. nr. 1 a, f, g, h, ac, i, k, l, m, n, o, p, q, r og z af Allinge landsogn, Hammershus birk, samt matr. nr. 82 cb af sognets udmark i Olbøker og forpligter jeg mig og alle efterfølgende ejere og brugere af ejendommen til at overholde følgende bestemmelser:

§ 1.

Den nævnte ejendoms areal skal bestandigt holdes samlet under een ejer, så at udstykning ingensinde må finde sted af nogen del af den, være sig ved salg, magelæg, gave, testamente eller på anden måde. Skulle ejendommen blive sammenlagt med nogen anden ejendom, skulle samtlige i denne overenskomst fast-

satte bestemmelser gælder for den samlede ejendom.

§ 2.

Der må ingensinde på ejendommen opføres hospitaler, sanatorier, rekreativshjem, hoteller, pensionater eller lignende, ej heller bygninger bestemte til almindelig beboelse udover, hvad ejendommens drift som landejendom kræver. Fremdeles må der ikke på ejendommen opføres fabrikker eller udøves nogen art af industriel virksomhed, herunder stenbrud. Herfra undtages dog det på gårdens grund ud mod Allinge liggende stenværk, på hvilket sted der brydes sten i følge kontrakt for 50 år fra 1. januar 1906. Denne kontrakt må dog ikke udvides eller senere fornyes, og hvis virksomheden nedlægges eller standses, må den ikke optages påny.

§ 3.

Ejendommen skal stedse bevares i dansk besiddelse og må ikke sælges eller på nogen måde overdrages til udlændinge. De fra ejendommen i året 1906 afhændede parceller som foreningen "Bornholm" vil søge at erhverve tilbage, til hvilket formål jeg skal yde foreningen min støtte, skulle i så fald indgå under de i denne overenskomst truffne bestemmelser, dog at de af mig aftalte købesummer i alle tilfælde betales mig.

§ 4.

For de således på min ejendom lagte behæftelser betaler foreningen "Bornholm" mig er vederlag af 50.000 kr., skriver halvtredsindstyve tusinde kroner, som erlægges med 20.000 kr. i juni termin 1907, 20000 kr. i juni termin 1908 og 10.000 kr.

i juni termin 1909. Af den del af købesummen, der ikke betales mig i juni termin 1907, svares der rente 4% p.a. af det enhver tid skyldige beløb fra nævnte termin at regne.

§ 5.

De i denne deklaration ommeldte servitutter og hæftelser pålægges for bestandig og skulle altså ikke kunne hæves. Såfremt nogen af de i foranstående paragraffer fastsatte bestemmelser desuagtet skulle blive misligholdt af mig eller efterfølgende ejere af "Hammersholm", er jeg eller vedkommende efterfølgende ejer af ejendommen pligtig til på anfordring at betale i bøde til Nationalmusset 2 afdeling et beløb af 50.000 kr., skriver halvtredsindstyve tusinde kroner og endvidere til Statskassen et lige så stort beløb.

Påtaleret tilkommer den danske Stat, Nationalmuseet, foreningen "Bornholm" eller enhver anden dansk forening med samme formål som denne.

§ 6.

De i § 1 - 5 fastsatte bestemmelser ville - dog uden udgift for mig - være at tinglæse som servitut- og prioritetsstiftende på ejendommen.

Rønne, den 15. marts 1907.

I. Grønbech.

Til vitterlighed: M. C. Koefoed, rektor,
M.M. Schmidt, redaktør.

Læst inden Hammershus birketing den 29. april 1907 og
protokolleret i pantebog K. fol. 275.

Dokumentet er læst dels som servitut og dels som pant-
stiftende for eventuelt bødeansvar til beløb 100.000 kr.

Det anmærkes, at udstederen mangler tinglæst adkomst
til matr. nr. 1 h af Allinge landsogn, der er skyldsæt for
hartkorn $1\frac{3}{4}$ alb. og behæftet med en deklaration om skovforplig-
terser, dat. 12., læst 13. juli 1874, at samme deklaration påhviler
nr. 1 ac ibdm., der er skyldsæt for hartkorn 3 fdk. $2\frac{1}{2}$ alb., at
matr. nr. 1 a, 1 f, 1 g, 1 i, 1 k, 1 l, 1 m, 1 n, 1 o, 1 p, 1 q,
1 x og 1 z ibdm., der ere skyldsatte for samlet hartkorn 16 tdr.
7 skp., 1 fdk., $0\frac{1}{2}$ alb., foruden nævnte skovdeklarationer ere be-
hæftede med pantegæld til Kreditkassen for Landejendomme i Østif-
terne, menlig ifølge obl. af 31. januar 1905, læst 13. februar
d.a., stor 49.791 kr. 87 øre i forhold til opr. gæld 60.000 kr.
og ifølge obl. af s.d., læst s.d. 15.000 kr., at nævnte matr.
nr. 1 x foruden anførte 3 hæftelser er behæftet med en lejekon-
trakt af 11. september 1888, tinglæst 17. s.m. om jord til en
sti i 30 år, at nævnte matr. nr. 1 z foruden anførte 4 hæftel-
ser er bebyrdet med en deklaration af 24. marts og 2. april 1891,
læst 6. april s.a. om vejservitut til fordel for matr. nr. 1 ai
ibdm., og at der foruden anførte 5 hæftelser påhviler nævnte matr.
nr. 1 a en deklaration om skovforpligtelser, dat. 15. maj 1904,
læst 16.s.m..

V i c t o r P ü r s c h e l .

est.

-o0o-

-o0o-

-o0o-

Genpartens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Rønne, den 8. februar 1966.

T. A. Munk

<i>Beløp</i>	<i>6.00</i>
<i>Fairheds</i>	<i>5.00</i>
<i>pr.</i>	<i>11.00</i>

Den 29 April 1907.

REG. NR. 00241000

imidlertid Kalkelovne, Konventioner og Akter, Gælder og Værdier, samt Ejendomme.

Det bemærkes, at der paa den pantsatte Ejendom ikke er aflyst andre Skøde med senere Datering, saavel endte Declaration af en tingløs forskyldt Udskiftelsespligt.

Den pantsatte Ejendom og Ejendele

eller med Skæder eller manøvrerede Obligationer

Udskiftet i Aftinge den 11 Decbr. 1907.

Harry Lorenzen.

Det Værdiløst med Undertegnede og den tidligere Ejendomsbesidder, Hr. Jacobson.

Harst i den Hammerskive Kirke den 29 April 1907 og protokollet i Lovbog Nr. 277.

W. P. P. W. W.

Følge Landbetingelse Nr. 10. Stempel 83 Rb. 30 fr.

Underskrevet Proprietær J. H. Jacobsen indgaaer hermed paa at frethæve under Nationalbankens 2. Afdeling paa Statens Vegne den nuværende Ejendomme "Hammerskive" i Aft. No. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100 af Aftinge Landbogen Hammerskive Kirke, saavel endte af Løst og Udskiftet i Aftinge og frethæver jeg nu og alle efterfølgende Ejendomme og Tingene af Ejendommen til at overholde alle de i Lovbogens § 1.

Den nævnte Ejendomsbesidder holder saavel endte, men her, saa at Udskifting ingen Løst maaske endte til en anden Del af den, vare sig ved Løst, Magelag, Gæde, Tørbænk eller paa anden Maade. Skulde jeg Ejendommen blive sammenlagt med nogen anden Ejendom, skulde saavel endte i denne Overenskomst fastsatte Bestemmelser gælde for den nævnte Ejendom.

§ 2.

Den nævnte Ejendom paa Ejendomme som Hospitaller, Sanatorier, Rekreativeanstalter, Hoteller, Pensionater eller lignende, og heller bygninger bestående til almindelig Bolde og end, naar Ejendommen er i et saadant Tilfælde, naar den ikke paa Ejendommen optages som en del af nogen anden Afdeling af industriell Virksomhed, herunder herunder, herunder indtages dog det paa Ejendomsgrunden med alle bygninger, herunder, paa Løst endte det der bygges her i Folge Hænder, for 50 Aar fra Januar 1906. Denne Hænder maaske indtages eller senere fornyes, og hvis Virksomheden endtages eller skædes, naar den ikke optages paa en.

§ 3.

Ejendommen skal ikke bevareridant Besidder og

Følge Landbetingelse af 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
Naturstyrelsen
- 1 JULI 2011

Hovedmodtager
Bornholms Middelalder-
center
Att. Niels Erik Rasmusen
Rågelundsgård
Stangevej 1
3760 Gudhjem

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245
bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

00002607/Sagsbeh. HER
J.nr. 8902-1.2011.10.3
Vedr.

29. juni 2011

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på og ved Hammershus på ejendommen matr. nr. 1-a, Hammersholm, Sandvig, at afholde arrangementet "Ildnætter på Hammershus". Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Det fremgår af sagen, at området, som arrangementet vedrører, er omfattet af en fredningsdeklaration af 15. marts 1907.

Fredningsdeklarationen udtaler sig ikke imod, at ejendommen anvendes til lejlighedsvis arrangementer, hvorfor fredningsnævnet intet har at bemærke mod det ansøgte projekt.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune Natur og Miljø, Naturstyrelsen Roskilde, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

Genpart til : Naturstyrelsen
Til orientering

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

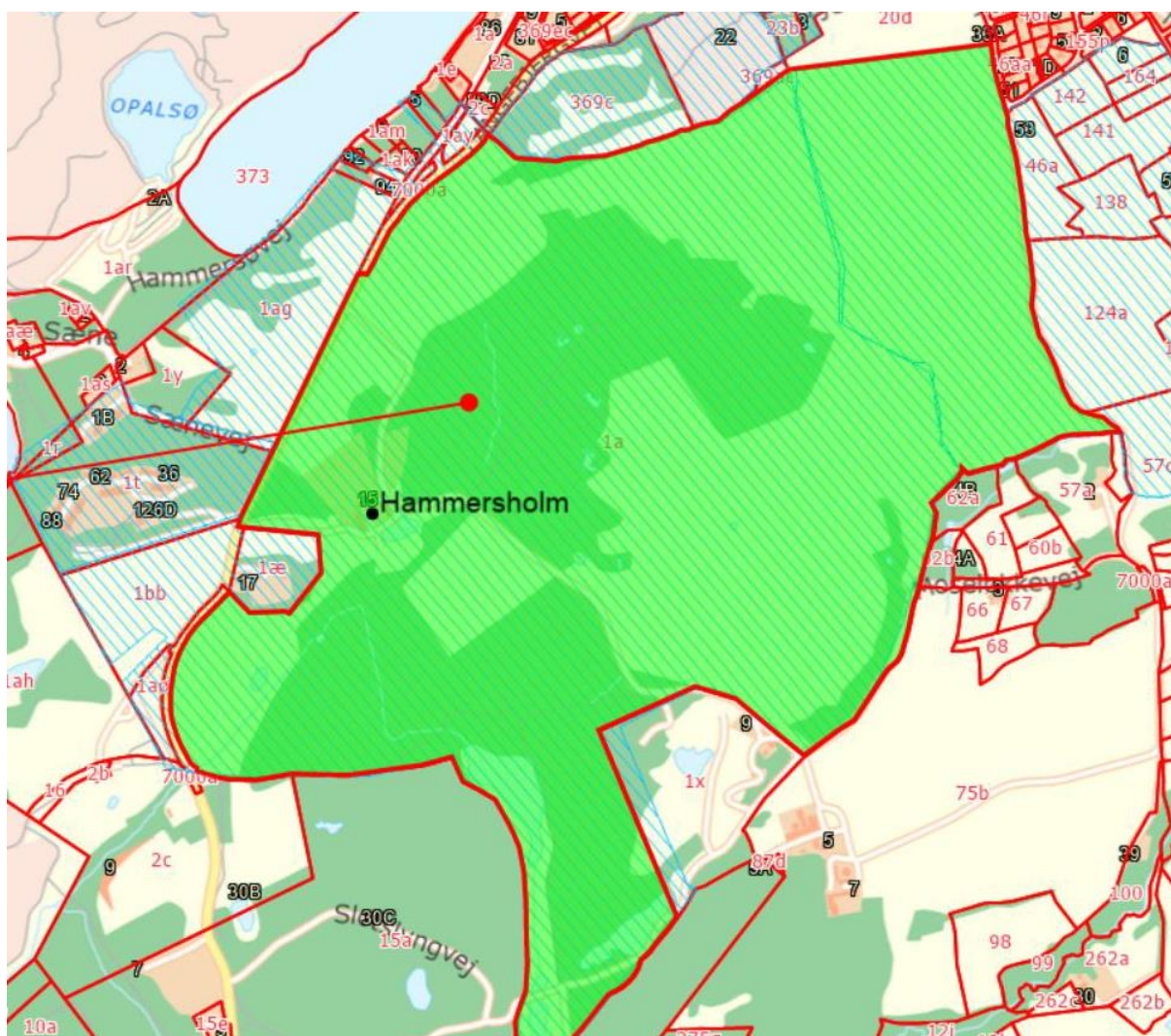
Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Naturstyrelsen
Rømersdal
Ekkodalsvejen 2
3720 Aakirkeby

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-06-2022
Den 22. december 2022

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til udstykning af bygningsmassen med have og eventuelt et mindre jordtilliggende på ejendommen matr. 1-a, Hammersholm, beliggende "Hammersholm", Langebjergvej 15, 3770 Allinge. Det ansøgte er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Det fremgår heraf blandt andet, at udstykningen har til formål gennem salg af det udstykkede areal at sikre en hårdt tiltrængt istandsættelse af den bevaringsværdige bygningsmasse og fremtidssikret drift af samme.

Ejendommen er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

Naturstyrelsen er tinglyst ejer af ejendommen.

På ejendommen er tinglyst en den 15. marts 1907 på initiativ af Foreningen Bornholm oprettet deklaration, der fastsætter blandt andet:

”...

Den nævnte ejendoms areal skal bestandigt holdes samlet under én ejer, så at udstykning ingensinde må finde sted af nogen del af den, være sig ved salg, magelæg, gave, testamente eller på anden måde.

[...]

Påtaleret tilkommer den danske Stat, Nationalmuseet, foreningen ”Bornholm” eller enhver anden dansk forening med samme formål som denne.

...”

Ved en gennemgang af tilgængelige arkivalier og tingbogsoplysninger ses deklarationen ikke suppleret med en påtaleret for fredningsnævnet efter vedtagelsen af den første naturfredningslov nr. 245 af 8. maj 1917, hvorved fredningsnævn blev oprettet.

Der er på ejendommen endvidere tinglyst en overenskomst af 14. august 1929 om bevarelse af en flerstammet hvidtjørn. Overenskomsten angiver naturfredningsnævnet som påtaleberettiget.

Fredningsnævnet har i et brev af 29. juni 2011 oplyst, at deklarationen fra 1907 ikke udtaler sig imod afholdelse af lejlighedsvisse arrangementer. Fredningsnævnets kompetence i forhold til deklarationen blev ikke nærmere undersøgt.

Bornholms Regionskommune har om Natura 2000 oplyst, at arealet indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det er Natura 2000-område (184 – Hammeren og Slotslyngen). På de arealer, som er foreslået udstykket, er der ikke kortlagt habitatnaturtyper eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for området. Arealerne grænser dog op til kortlagte habitatnaturtyper. Det er kommunens vurdering, at udstykningen ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Naturkvaliteterne kan forringes hvis hele ”haven” frastykkes og bliver privat med mulighed for at blive opdyrket. Dog vurderes der umiddelbart ikke at ske væsentlig påvirkning på kortlagte naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bornholms Regionskommune har om Bilag IV-arter oplyst, at have gennemgået de tilgængelige databaser Danmarks Naturdata, Naturbasen og Arter og er her ud fra ikke bekendt med, at der er registreret Bilag IV-arter på arealet, som er foreslået udstykket. De gamle bygninger kan potentielt være levested for flagermus (bilag IV arter), men regionskommunen er ikke i besiddelse af viden om, hvorvidt der er registreret flagermus i bygningerne, og gør opmærksom på, at eventuel ombygning af udlænger o.lign. potentielt kan påvirke flagermus negativt, hvis de har yngle- eller rasteområde i bygningerne. Der er registreret Bilag IV-arter som springfrø og stor vandsalamander i nærliggende søer, men idet udstykningen ikke berører søer, vurderes der umiddelbart ikke at ske nogen væsentlig påvirkning på yngle- eller rasteområder for padder.

Det er samlet regionskommunens vurdering, at selve udstykningen ikke vil medføre

beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Men det skal ved en eventuel efterfølgende ændret benyttelse af bygningerne vurderes, om der kan ske påvirkning på flagermus.

Miljøstyrelsen har i mail af 8. november 2022 henledt fredningsnævnets opmærksomhed på, at deklARATIONEN er oprettet før vedtagelsen af den første naturfredningslov i 1917, hvorfor fredningsnævnet kan overveje, om fredningsnævnet er kompetent myndighed i forhold til deklARATIONEN.

Fredningsnævnet har den 20. december 2022 foretaget besigtigelse med deltagelse af repræsentanter for Naturstyrelsen, Foreningen Bornholm, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet.

Fredningsnævnets afgørelse

Det på ejendommen hvilende forbud mod udstykning er fastsat i en deklARATION alene omhandlende anvendelse af og ejerskab til ejendommen. DeklARATIONEN er etableret i 1907 og dermed før lov nr. 245 af 8. maj 1917 om naturfredning, hvorved fredningsnævn blev oprettet til etablering af naturfredninger. DeklARATIONEN ses ikke suppleret med en påtaleret eller anden kompetence for fredningsnævnet, ej heller i forbindelse med en efter 1917 oprettet overenskomst til bevarelse af en hvidtjörn på ejendommen, og hvor fredningsnævnet er anført som påtaleberettiget.

Som følge af det anførte, og da fredningsnævnet ikke på andet grundlag ses tillagt kompetence til at behandle en ansøgning om dispensation fra omhandlede 1907-deklARATION, afviser fredningsnævnet sagen på grund af nævnets manglende kompetence.

Det kan ikke gøre nogen forskel i ovenstående, at fredningsnævnet ikke tidligere har vurderet sin kompetence i forhold til omhandlede deklARATION fra 1907.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

